

Uitvoeringsplan Sociaal Domein Overbetuwe

2020 -2021

‘Een sterke sociale basis in Overbetuwe’

Registratienummer 20bij09310

**De uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet
Het Sociaal Team Overbetuwe**

	Naam	Versie, datum
Steller /-manager	Judith van der Horst / Rob Boon / Weynand Rommens	Versie 1.0, 15-7-20
Ambtelijk opdrachtgever (gedelegeerd)	Margret Vincent	
Bestuurlijke opdrachtgever	Rob Engels	

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	1 Transformatie-ambitie - een samenvatting uit het Beleidsplan	4
	2.1 De gewenste beweging	4
	2.2 Lessen uit verleden	4
	2.3 Ambitie, thema's en doelen	5
3	3 Transformeren binnen het sociaal domein doen we samen	8
	3.1.1 Het Sociaal team Overbetuwe.	8
	3.1.2 Samenstelling Sociaal team Overbetuwe	9
	3.1.3 Het gesprek	9
	3.1.4 Normalisering	9
	3.1.5 Regie.	10
	3.1.6 Eén heldere toegang	10
	3.1.7 Toegankelijk en bereikbaar	11
	3.1.8 Professionaliteit	11
	3.2 Betaalbaarheid	12
	3.3 Registratie en Monitoring	13
4	Financiële opgave – betaalbaarheid en monitoring	14

1 Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt het uitvoeringsplan 'Sociale domein Overbetuwe 2020-2021, behorend bij het beleidsplan Sociaal Domein Overbetuwe 2020-2025. In dit jaarlijks te actualiseren uitvoeringsplan leggen we de uitwerking vast van onze ambitie, de doelen en de belangrijkste beleidsvoornemens, gericht op een sterke sociale basis in Overbetuwe en een integraal aanbod van ondersteuning dat ook in de toekomst betaalbaar is. Dit uitvoeringsplan geeft naast een meer concrete beschrijving van de kantelingsgedachte hoe we komen tot de inrichting van een stabiele netwerkorganisatie, het Sociaal Team Overbetuwe. Op dit moment wordt ambtelijk gewerkt aan de concrete uitwerking van activiteiten en maatregelen om de transformatie-ambitie en de beleidsdoelen te behalen, een werkelijk transformatie te bereiken en een antwoord te geven op onze financiële opgave in het Sociaal Domein.

Leeswijzer

In het beleidsplan leest u onder meer uitgebreid over de 'beweging', de lessen uit het verleden, onze ambitie, thema's en doelen, en het Sociaal Team Overbetuwe. Deze onderwerpen en thema's die richting hebben gegeven aan het geactualiseerde beleidsplan en bijbehorende uitvoeringsplan, herhalen we in hoofdstuk 2 van dit uitvoeringsplan in verkorte vorm. Zodat u de concrete acties die we komend jaar zullen inzetten om onze ambitie te verwezenlijken, kunt koppelen aan onze ambitie en doelen

In hoofdstuk 2 beschrijven we nog eens kort onze transformatie-ambitie ofwel de gewenste 'beweging' (2.1), herhalen we kort de lessen uit het verleden (2.2) en geven we onze ambitie weer, opgesplitst in de 4 hoofdthema's en bijbehorende doelen (2.3)

In hoofdstuk 3 gaan we dieper in op de kanteling. Hoe komen we tot de inrichting van een stabiele netwerkorganisatie, het Sociaal Team Overbetuwe. En om welke werkwijzen, houding en gedrag vragen de lessen uit het verleden en onze ambitie? We gaan nader in op de samenstelling, kernwaarden en werkwijze van het Sociaal team Overbetuwe de toegang, regiefunctie, professionaliteit, kennisgericht werken, kennisdeling, registratie en monitoring en betaalbaarheid

In hoofdstuk 4 gaan we in op de forse financiële opgave voor de komende 4 jaar. We hebben te maken met een taakstelling voor het sociale domein via de Jeugdwet en de Wmo die beiden een open einde financiering kennen.

2 Transformatie-ambitie – een samenvatting uit het beleidsplan

In hoofdstuk 2 beschrijven we nog eens kort onze transformatie-ambitie ofwel de gewenste 'beweging' (2.1), herhalen we kort de lessen uit het verleden (2.2) en geven we onze ambitie weer, opgesplitst in de 4 hoofdthema's en bijbehorende doelen (2.3)

2.1 De gewenste 'beweging' – de 'kanteling'

De door de raad vastgestelde transformatie-ambitie voor Overbetuwe -ook wel kanteling genoemd - was en is om ondersteuning van inwoners in eerste instantie te voorkomen én waar deze ondersteuning toch nodig is deze nabij, toegankelijk, kwalitatief goed, integraal en betaalbaar te organiseren, binnen een sterke samenleving. Hierin willen we het zélf-oplossend vermogen van inwoners aan spreken of versterken en het eigen netwerk actief betrekken. Met meer eigen regie door inwoners, meer zorg voor elkaar, minder indicaties, meer ontschotting tussen budgetten, meer netwerksamenwerking en met meer vertrouwen in elkaar.

Het is de gezamenlijke ambitie van gemeente en partners om de werkwijze binnen het sociaal domein te transformeren waarbij samenwerking de basis blijft. Samen met de partners zullen we de ingezette en gewenste beweging verder aanjagen en borgen, waarmee we samen werken aan een sterke sociale basis in Overbetuwe. De vorming van het Sociaal Team Overbetuwe en een sterk netwerk van betrokken partners staat hierbij centraal.

De verantwoordelijkheid voor de complete inrichting en coördinatie van de uitvoering en monitoring van deze beweging ligt bij de Uitvoering van het Sociaal Domein van de Gemeente Overbetuwe.

2.2 Lessen uit het verleden

In het beleidsplan zijn op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren beleidskeuzes gemaakt. Op basis van de beschreven ervaringen en de data-analyse zijn een aantal conclusies getrokken:

- ⇒ We hebben strakkere kaders nodig t.a.v. integraal werken (één gezin, één plan).
- ⇒ De organisatie van het sociaal domein kan meer uitgaan van de kracht van onze inwoners, en van de professionaliteit van onze maatschappelijke partners. Daarnaast kunnen we onze rol van opdrachtgever meer zorgvuldig, zakelijk en consequent vormgeven.
- Vroegsignalering. We verwachten dat vroegsignalering, gerichte inzet van ondersteuning in een vroegtijdig stadium en op eerdere leeftijd een stapeling van steeds zwaardere zorg kan voorkomen. Hierbij is het advies de preventie heel gericht in te zetten, van brede preventie is onvoldoende bekend of dit daadwerkelijk bijdraagt aan minder zorg.
- We moeten de positie van de 0^e en 1^e lijn verder versterken en nog meer laten aansluiten bij de uitvoering van de WMO, Jeugd en Participatiewet, dit in aansluiting op voorgaande conclusie.
- Goede screening. Kritisch indiceren en een betere afstemming met andere verwijzers om de groeiende cliëntaantallen te laten afnemen.
- Het principe van één gezin, één plan, één regisseur vraagt meer aandacht.
- Een meer systeemgerichte benadering van de totale hulp die naar een gezin gaat biedt echt kansen.
- De overgang van cliënten van de Jeugdwet naar Wmo kan de komende jaren flink oplopen. Dit vraagt om meer regie voering op jongvolwassenen, zodat de mogelijkheden en zorgbehoefte voor deze groep goed in beeld blijven.
- Regie voeren is nodig om te kunnen sturen op afbouw van de hulp. Vooral bij kinderen en gezinnen kan dit zeer effectief zijn.

- Wlz. We denken dat voor een deel van de inwoners die kostbare ondersteuning ontvangt binnen de Wmo of de Jeugdwet alternatieve inzet of Wlz indicatie mogelijk is. Zoals bijvoorbeeld (L)VG jeugdigen met jarenlang verblijf.
- Dyslexie. We hebben een onvolledig beeld van de cijfers rond dyslexie, en we zien in 2019 een toename die niet goed te verklaren is. Dit vraagt nader onderzoek.
- Huishoudelijke hulp. We zien een sterke groei bij het gebruik van huishoudelijke hulp. Ons normenkader kan geactualiseerd worden om meer grip op de uitgaven te krijgen.
- Afschalen zware zorg. Nader onderzoek is nodig om te toetsen of extramurale hulp inderdaad leidt tot een afschaling van zware zorg (verblijf). De cijfers laten dit nog niet zien.

2.3 Een sterke sociale basis in Overbetuwe: ambitie, thema's en doelen

Onze ambitie

Een sterke sociale basis¹ en sociale kwaliteit van leven van onze inwoners. Dát is en blijft onze ambitie. Sociale kwaliteit gaat over de kwaliteit van gemeenschappen en de mate waarin onze inwoners kunnen meedoen aan de samenleving, zich kunnen ontwikkelen en hun mogelijkheden kunnen benutten. Zorg voor elkaar is in essentie de verantwoordelijkheid van onze inwoners zelf. Moeders en vaders zorgen voor hun kinderen, kinderen zorgen voor hun oudere ouders, geliefden zorgen voor elkaar, burens zorgen voor hun buurtgenoten en buurtgenoten zorgen voor hun buurt.. Dat is onze sociale basis. Deze sociale basis waar relaties tussen mensen het fundament zijn, vraagt om samenwerking en vakmanschap en een faciliterende en stimulerende gemeente die het gemeenschappelijk belang bewaakt. Het gewone leven en het gesprek met onze inwoners, van mens tot mens, dat is wat ons inspireert. We handelen integraal vanuit de inwoner, vanuit mogelijkheden en vertrouwen. We zetten ons in om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren.

Vier thema's

We hebben onze ambitie (sterke sociale basis en sociale kwaliteit) uitgewerkt in vier thema's. De vier onderdelen van de sociale basis kunnen we koppelen aan ieder thema:

1. Inwoners van Overbetuwe hebben zorg voor elkaar
2. Inwoners zijn vitaal en doen mee (hieronder valt ook positieve gezondheid)
3. Ondersteuning is passend en nabij
4. Voorzieningen zijn toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed

Onze doelen

We hebben de vier thema's van onze ambitie geconcretiseerd in een aantal doelen.

I. Inwoners van Overbetuwe hebben zorg voor elkaar

Het welzijn van inwoners is een verantwoordelijkheid van de hele samenleving, het collectief. Evenals het signaleren van mogelijke zorgen. Daar waar inwoners zelf of als collectief hun ondersteuning kunnen organiseren, faciliteren we dit.

- a) Inwoners van Overbetuwe (jong en oud) hoeven zich niet eenzaam te voelen, hebben een sociaal netwerk en voelen zich duurzaam verbonden met elkaar en de buurt.

¹ Met de sociale basis bedoelen we (definitie HAN) het geheel aan informele en formele diensten, voorzieningen en relaties in de leefomgeving van mensen. We kijken hoe de sociale basis (het collectief) bij kan dragen aan de mogelijkheden van individuen (volwassenen en jeugdigen) om te participeren op een manier die hen goed doet en waardoor zij ook van betekenis kunnen zijn voor die sociale basis.

- b) Voor inwoners is een plek in de buurt beschikbaar voor ontmoeting.
- c) Inwoners zetten zich vrijwillig in voor de samenleving en zijn hiertoe optimaal toegerust.
- d) Mantelzorgers voelen zich gewaardeerd, ondersteund en niet overbelast.

II. Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee

Individuele inwoners van Overbetuwe zijn vitaal, veerkrachtig, en in staat te participeren en mee te doen in de samenleving.

- e) Inwoners van Overbetuwe zijn veerkrachtig en in staat te participeren in de samenleving. Ook als zij kwetsbaarheden ervaren².
- f) Inwoners hebben een gezonde financiële basis.
- g) Inwoners van Overbetuwe voelen zich veilig en dragen bij aan de veiligheid in hun omgeving. Zij komen op voor zichzelf en anderen en weten hoe zij moeten handelen wanneer zij zelf of iemand in de omgeving zich onveilig voelt.
- h) Inwoners zijn in staat hun leven naar eigen wens vorm te geven op het gebied van bijvoorbeeld wonen, werken of een dagbesteding.
- i) Inwoners voelen zich vitaal, genieten van het leven en hebben vertrouwen in hun toekomst.

² Denk aan laaggeletterdheid, verward gedrag, psychische en / of psychosociale kwetsbaarheid of statushouderschap.

III. Ondersteuning is passend en nabij, voor jong en oud

Vrijwilligers en beroepskrachten werken samen en zijn aanwezig in de leefomgeving van de inwoner: in de buurt, op school, etc. De geboden ondersteuning is laagdrempelig, passend, zoveel mogelijk indicatievrij en sluit aan op de vraag van onze inwoners.

- j) Ondersteuning sluit aan op de vraag, behoefte en mogelijkheden van de inwoner en draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid.
- k) Ondersteuning wordt bij voorkeur indicatievrij, collectief en nabij de inwoner aangeboden.
- l) Professionals³ signaleren vroegtijdig risicofactoren, ondersteuningsbehoeften en maatschappelijke onrust bij inwoners en dragen actief bij aan passende oplossingen.
- m) Ondersteuning en (vroeg)signalering dragen bij aan het voorkomen van calamiteiten, interventies, recidive en ongeplande (crisis)zorg.

IV. Voorzieningen en ondersteuning zijn betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed

Informatie is duidelijk, voorzieningen zijn betaalbaar en toegankelijk en betrokkenen committeren zich aan de gedeelde opgave waar het belang van onze inwoners centraal staat.

- n) Het aanbod aan voorzieningen is bekend, toegankelijk, vindbaar en tijdig beschikbaar voor inwoners van Overbetuwe.
- o) Inwoners zijn tevreden over de kwaliteit van ondersteuning en eventuele overdracht wanneer andere ondersteuning ingezet wordt (op- of afschalen).
- p) Partners, vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven werken optimaal samen bij de ondersteuning van inwoners / gezinnen.
- q) Gemeentelijke ondersteuning blijft betaalbaar, nu en in de toekomst.

³ Met professionals bedoelen we beroepskrachten en vrijwilligers.

3 Transformeren binnen het sociaal domein doen we samen

Het is de gezamenlijke ambitie van gemeente en partners om de werkwijze binnen het sociaal domein te transformeren. Dat vraagt van ons op onderdelen een wezenlijk andere manier van denken en doen, andere werkwijzen, houding en gedrag,

3.1.1 Sociaal Team Overbetuwe.

Centraal bij die andere manier van doen, staat de samenwerking van alle professionals in zorg en welzijn vanuit één integraal Sociaal Team Overbetuwe. Zij werken outreachend en zetten zich in om vroegtijdig te signaleren en in het voorliggend veld op basis van de kanteling de oplossing te zoeken. Als ondersteuning toch nodig is, organiseert het Sociaal team Overbetuwe deze nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren.

Om de diversiteit aan vraagstukken op te kunnen pakken, is een multidisciplinair en pluriform netwerk van professionals nodig. Zij kunnen inwoners op allerlei manieren faciliteren, ondersteunen, de weg wijzen, een keukentafelgesprek inzetten en een ondersteuningsplan opstellen. De verschillende professionals bundelen hun kennis, expertise en werkwijzen en vormen zo een generalistisch en integraal werkend team. Door deze multidisciplinaire samenstelling kan het Sociaal Team Overbetuwe dynamisch en flexibel werken: de juiste expertise wordt ingezet daar waar deze nodig is. De professionals in het Sociaal Team Overbetuwe werken vanuit één centrale locatie. Vanuit deze vaste uitvalsbasis werken zij outreachend en worden flexibel ingezet, daar waar de vraag van inwoners om hun specifieke expertise vraagt.

De professionals van het Sociaal Team Overbetuwe werken volgens een aantal kernwaarden en vanuit een bepaalde houding. De ondersteuning aan onze inwoners is:

- ✓ *In de basis informeel en collectief*: zorg voor elkaar en collectieve oplossingen gaan voor individuele ondersteuning. En lichte ondersteuning gaat altijd voor aan specialistische ondersteuning.
- ✓ *Ondersteunend*: het eigen plan van de inwoner is altijd vertrekpunt, de professional is hier ondersteunend aan en laat de regie bij de inwoner.
- ✓ *Systemisch en één huishouden, één plan, één regisseur*: er is oog voor de inwoner én zijn gezin of netwerk, we organiseren coördinatie van ondersteuning (één huishouden, één plan, één regisseur) en systeemgerichte benadering.
- ✓ *Menselijk*: de focus ligt op wat nodig is voor het welbevinden van de inwoner.
- ✓ *Present*: zichtbaar aanwezig en ingebed in de sociale structuur in de dorpen en wijken.
- ✓ *Professioneel*: deskundig, met mandaat.
- ✓ *Legitiem*: voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en te verantwoorden.

We vinden het belangrijk dat onze professionals luisteren en coachen en niet te zeer adviseren. De volgende elementen zijn kenmerkend voor onze houding:

- ✓ *Vertrouwen*: vertrouwen in de inwoner, in de professional en in elkaar is de basis. De regie ligt bij de inwoner zelf.
- ✓ *Vernieuwen*: de samenleving is continu in ontwikkeling, we staan niet stil en bewegen mee.
- ✓ *Versterken*: de ondersteuning richt zich op de inwoner zelf, we spreken hen aan op hun kracht en niet op hun zwakte. Hierbij kijken we ook de systemen rond de inwoner en de omgeving. We normaliseren en ontzorgen, en we problematiseren niet.
- ✓ *Verbinden*: samenwerking is de basis, onze medewerkers en onze partners, zoeken de verbinding en benutten elkaars expertise.
- ✓ *Verplaatsen*: onze expertise is altijd gericht op het faciliteren van onze inwoners.

3.2.2 Samenstelling Sociaal Team Overbetuwe

De vorming van het Sociaal Team Overbetuwe is een ontwikkelproces dat we samen met onze partners doorlopen; een netwerkorganisatie is geen statisch geheel maar voortdurend in beweging.

Het Sociaal Team Overbetuwe bestaat uit medewerkers met verschillende expertise en verschillende rollen:

- (School) Maatschappelijk werkers.
- Opbouwwerkers
- Consulanten WMO, Jeugd en Participatie.
- Onafhankelijk Cliëntondersteuner
- Jeugdhulpverleners (JGZ)
- Opbouwwerkers
- Vrijwilligers
- Expertise op Ouderen hulpverlening
- POH Jeugd
- Jongerenwerker.
- Wijkverpleegkundigen
- Schuldhulpverlening
- Gedragsdeskundige
- Gezinsregisseur
- Leerplichtambtenaar
- Opschalingsmodule voor complexe zaken: het interventieteam

3.1.3 Het gesprek

De professionals van het Sociaal Team Overbetuwe gaan in gesprek met inwoners, eventueel ondersteund door een onafhankelijk cliëntondersteuner, die een adviesvraag stellen. De professionals spreken het zelf-oplossend vermogen aan of proberen deze te versterken en betrekken hierbij actief het eigen netwerk van de inwoner en de nabije netwerken in het dorp of de wijk. Met behulp van de “**keukentafelgesprekken**” worden de vragen, eventuele problemen en de krachten van de inwoner/het huishouden in beeld gebracht. Met én binnen het netwerk van de inwoner wordt een ondersteuningsplan opgesteld. De opdracht aan de professional van het Sociaal team Overbetuwe is dat bij het samen vinden van oplossingen voor de ondersteuningsvragen ook de mogelijkheden van hulp uit de eigen omgeving wordt verkend. Het streven is zo veel mogelijk passende oplossingen te vinden binnen het welzijnsdomein en het collectief.

De vaardigheden om het zelf oplossend vermogen en netwerkversterking te stimuleren, liggen niet vanzelfsprekend in het gedragsrepertoire van iedere professional. Daarnaast kunnen zaken als wet- en regelgeving en financiële schotten eenvoudige of logische oplossingen in het eigen netwerk in de weg staan. Daarom zijn thema's als casusregie, procesregie en één huishouden - één plan'- één aanpak, belangrijke thema's in het organiseren en aansturen van de professionals in het pluriforme netwerk dat het Sociaal Team Overbetuwe is.

3.1.4 Normalisering.

Om bovenstaande te bereiken hebben de professionals in het Sociaal Team Overbetuwe de juiste kennis, competenties en vaardigheden nodig. Zo moeten zij het belang inzien om de vragen van de inwoner op de eerste plaats te “normaliseren”. Men is er aan gewend geraakt dat voor elk “vraagstuk” dat we als “probleem” ervaren, een oplossing wordt aangereikt: vaak

in de vorm van bestaand aanbod van zorg of ondersteuning. Terwijl dat niet altijd gevraagd wordt, nodig is of het juiste antwoord is. De juiste vraag te stellen achter de vraag is bij de screening daarom van wezenlijk belang.

Om te kunnen 'normaliseren' zullen we alle professionals, in samenwerking met alle partners, trainen in de methodiek "Sociale Netwerk Versterking". Zodat al onze professionals leren om vanuit een brede blik integraal te denken en handelen.

3.1.5 Regie.

Naast de training op het "normaliseren" is ook kennis van de regiefunctie belangrijk.

In essentie is de inwoner regisseur van zijn eigen hulpvraag en ondersteuningsplan, tenzij de inwoner dat niet zelf kan. De inwoner heeft dan recht op een onafhankelijk clientondersteuner.

Daarnaast kennen wij als gemeente een verantwoordelijkheid in het voeren van regie. We maken daarbij onderscheid tussen procesregie en casusregie.

- Een professional van het Sociaal Team Overbetuwe bewaakt het nakomen van de afspraken in het ondersteuningsplan (procesregie). De procesregisseur is een regisseur op afstand. Hij heeft de bevoegdheid om betrokkenen aan tafel te brengen en te controleren op kwaliteit en te leveren ondersteuning zoals vastgelegd in het plan.
- Indien de situatie daarom vraagt vanwege complexiteit, organiseren we voor de inwoner of het gezin ook regie op de inhoudelijke uitvoering van het ondersteuningsplan (casusregie). Een casusregisseur is een professional die vanuit actieve betrokkenheid bij de inwoner of het gezin regie voert over de eigen inzet én de inzet van anderen in de gaten houdt. Vanuit dat overzicht houdt hij (of zij) het ondersteuningsplan in de gaten en stuurt hij bij.

3.1.6 Eén heldere toegang

De ervaring heeft geleerd dat in een netwerksamenwerking tussen zorg en welzijn, één heldere toegang nodig is voor inwoners en netwerkpartners. Deze toegang bestaat fysiek, telefonisch en digitaal.

Binnen het Sociaal team Overbetuwe stellen we een team van 'screeners' samen dat verantwoordelijk is voor alle vragen die door inwoners en samenwerkingspartners gesteld worden. Dit team screent de vraag, zorgt voor de vraagverheldering en zoekt de juiste passende "oplossingsrichting". Een goede screening van de vraag aan de "voorkant" voorkomt dat het te lang duurt voordat de vraag goed opgepakt wordt. Het team blijft "eigenaar" van de gestelde vraag tot de juiste professional het actief overneemt.

Het team bestaat uit zogenaamde T-shape professionals. Zij kunnen breed uitvragen maar ieder levert zijn eigen expertise. Door de kruisbestuiving tussen deze expertises, zal dit team uitgroeien naar een generalistische stijl van werken.

Dit team zal bestaan uit consultants met een achtergrond Jeugd, WMO en/of Participatie. Het team zal gevormd worden door professionals van de gemeente, Santé Partners, MEE Gelderse poort en eventueel nog anderen.

Dit team is zowel telefonisch als per email tijdens kantooruren te benaderen. We maken gebruik van één telefoonnummer en een duidelijk email adres.

Buiten kantooruren maken we gebruik van de bestaande meldpunten, zoals Spoedzorg van de Jeugdzorg of VeiligThuis.

3.1.7 Toegankelijk en bereikbaar

Op een vraag om ondersteuning of hulp wordt primair een antwoord gezocht binnen het eigen netwerk van de inwoner. Daarnaast blijven vanuit het netwerk van het Sociaal Team Overbetuwe ondersteuning, zorg en participatie dichtbij beschikbaar.

- De lokale basisstructuur wordt verder opgebouwd en versterkt.
- We streven naar meer lokale initiatieven van instellingen en inwoners.
- We faciliteren op meerdere plekken inlooppunten voor inwoners waar men binnen kan lopen voor een praatje, een kop koffie, het uitwisselen van ideeën of voor hun eerste persoonlijke vraagstuk. We maken hiervoor gebruik van bestaande locaties, zoals wijkcentra.
- Daar waar het mogelijk is, werken beroepskrachten en vrijwilligers samen op dezelfde locatie.
- De professionals van het Sociaal Team Overbetuwe zijn duidelijk vindbaar.
- Zorg, ondersteuning en participatie blijven financieel mogelijk voor inwoners.
- Onze (toegang tot) zorg en ondersteuning is begrijpelijk, vindbaar en benaderbaar.
- Een heldere communicatie richting inwoners en samenwerkingspartners is vanzelfsprekend van groot belang bij de toegankelijkheid en vindbaarheid.

3.1.8 Professionaliteit

Met de beoogde netwerksamenwerking in het Sociaal team Overbetuwe streven we primair naar het oplossen van de vraag van een inwoner in diens eigen netwerk. Secundair streven we met het Sociaal team Overbetuwe naar de juiste zorg en ondersteuning qua zorgduur en zorgzwaarte. De professionals van het Sociaal Team Overbetuwe werken volgens een aantal kernwaarden en vanuit een bepaalde houding. We zullen voortdurend investeren in kwaliteit, training en intervisie zodat de professionals volgens deze kernwaarden kunnen werken en we onze transformatie-ambitie kunnen waarmaken

• Innovatie

Het stimuleren van meer innovatie in zorg en ondersteuning bij onze partners (zorgaanbieders) of via maatschappelijke initiatieven, kan een bijdrage leveren aan kwaliteitsverbetering.

• Eén huishouden, één plan, één aanpak, één regisseur

Eén gezin, één plan, één regisseur. De basis voor de ondersteuning van een gezin is het ondersteuningsplan. In essentie is de inwoner regisseur van zijn eigen hulpvraag en ondersteuningsplan.

• Ontmoeten en intervisie professionals Sociaal Team Overbetuwe

De professionals van het Sociaal team Overbetuwe komen met regelmaat bij elkaar. Deze zogenaamde intervisiemomenten zijn bedoeld om elkaar te leren kennen, van elkaar te leren en eventueel af te stemmen welke (collectieve) acties er in een wijk of dorp nodig zijn. Deze ontmoetingen zijn belangrijk in een veranderende werkpraktijk waarin verantwoordelijkheden en functies anders zijn georganiseerd.

• Ontmoetingsbijeenkomsten professionals.

Het is belangrijk dat er korte lijnen ontstaan tussen de professionals in het Sociaal Team Overbetuwe en professionals van andere zorgaanbieders. We gaan daarom eenmaal per jaar een ontmoetingsmarkt organiseren. Hier kunnen de aanbieders hun kennis overbrengen aan de professionals van het Sociaal Team Overbetuwe.

• Kennisdeling professionals vakgebieden

Om zorg te dragen dat de expertise op het vakgebied (zoals jeugd, volwassenen, ouderen), tenminste op peil blijft, komen met regelmaat ook de “vak deskundigen” bij elkaar. Daarnaast zijn de jeugdprofessionals en consultants verplicht om hun SKJ registratie bij te houden.

Deze kennisdeling kan horizontaal georganiseerd worden met professionals van 0de, 1ste, en 2de lijn uit het veld. Ook hier wordt er gewerkt vanuit een integrale en pluriforme stijl van werken.

- **Kennisdeling beleid en uitvoering**

De gemeente is eindverantwoordelijk voor deze beweging en de uitvoering vanuit het Sociaal team Overbetuwe. Het is belangrijk dat we borgen wat we in de uitvoering ontdekken, ontwikkelen en uitvoeren. We creëren daarom een kennistafel waar consultants en beleidsmedewerkers a.d.h.v. thema's of casussen, kennis delen.

- **Netwerkbijeenkomsten**

Een andere manier om te komen tot kennisdeling is het organiseren van breed belegde bijeenkomsten aan de hand van centrale thema's zoals privacywetgeving, meldcode of verwijzindex.

- **Een “kennislab” strategisch niveau.**

We hebben geconstateerd dat het realiseren van de transformatiebeweging een complex proces is. Om de transformatiebeweging te monitoren, organiseren we een innovatief platform met sleutelfiguren om ons een spiegel voor te houden en antwoord te vinden op de vraag of we de juiste dingen doen en of deze leiden tot de gewenste transformatie.

- **Jaarlijks gesprek met de samenleving.**

Ook een jaarlijks gesprek met vertegenwoordigers van de Overbetuwse samenleving kan input geven voor beantwoording van de vraag in hoeverre wij onze transformatiedoelen behalen. We denken hierbij aan de participatieraad, de Stichting Gehandicaptenplatform Overbetuwe, vertegenwoordigers van bewonersoverleg organisaties, leden van de gemeenteraad, etc.

- **Interventieteam**

Door de schaalgrootte van onze gemeente met 49.000 inwoners, hebben we lokaal een opschalingsteam nodig. Dit integraal opgebouwde Interventieteam – onderdeel van het Sociaal Team Overbetuwe -pakt casuïstiek op die complex van aard is en snel actie vraagt.

3.2 BETAALBAARHEID

We geven in het Sociaal Domein meer uit dan we vanuit het Rijk aan uitkering ontvangen. We zullen naar structurele oplossingen moeten zoeken om de uitgaven in balans te brengen met de begrootte middelen. Om de gemeentelijk (zorg) taken ook in de toekomst betaalbaar te houden, zullen we efficiënter en effectiever moeten omgaan met de inzet van zorg. Daarbij is het noodzakelijk dat we de zorg en ondersteuning verder transformeren om weer in balans te komen. In het volgende hoofdstuk gaan we hier nader op in.

De kans op een succesvolle transformatie en een effectievere en efficiëntere inzet van zorg en ondersteuning, wordt groter wanneer de betrokken zorg- en welzijnspartners zich herkennen in deze gezamenlijke ambitie en zich daaraan willen committeren. Door meer samen te werken, met alle partners en aanbieders bewuster om te gaan met maatschappelijke gelden, “anders” te werken, een samenleving bouwen waarin we weer ‘normaliseren’. Het borgen van stabiliteit binnen het Sociaal Team Overbetuwe is van essentieel belang om te kunnen slagen in onze gezamenlijke opdracht.

3.3 Registratie en Monitoring

Om het geheel van zorg en ondersteuning betaalbaar te houden, is sturing nodig. Om te kunnen sturen, zijn een goed systeem van registratie en monitoring van wezenlijk belang. Zodat we met de juiste gegevens zien hoe de beweging zich ontwikkeld.

Het ondersteuningsplan van de inwoner willen we borgen in een registratiesysteem waar de inwoner toegang tot heeft. Ook om tot een integrale manier van werken te komen, is het belangrijk dat alle professionals van het Sociaal Team Overbetuwe toegang hebben tot dit registratiesysteem. Het ondersteuningsplan is tevens een instrument om de voortgang en de kwaliteit te monitoren. Daarnaast willen we weten of de “kanteling” en de transformatie financiële voordelen oplevert. Ook hiervoor hebben we een goed meetinstrument nodig.

4 Financiële opgave en maatregelen

Zoals eerder benoemd, is onze financiële opgave binnen het sociaal domein zeer fors. Het is essentieel om de zorg en ondersteuning aan onze inwoners op peil te houden tegen beheersbare kosten die in balans zijn met de begroting. We zullen efficiënter en effectiever moeten omgaan met de inzet van zorg en ondersteuning.

In 2019 is een actualisatie gemaakt van de financiële kaders binnen het sociaal domein, op basis van een herijking van de kostenraming van de inzet van (individuele) voorzieningen. Hierin is een rijksvergoeding opgenomen voor de compensatie van de inzet van voorzieningen voor jeugd. Voor de uitvoering van het sociaal domein is voor de komende vier jaar een taakstelling geformuleerd. Tegelijkertijd is een bestemmingsreserve gevormd voor de extra lasten voor het sociaal domein voor de periode van 2020-2023. In 2024 valt de inzet vanuit de bestemmingsreserve weg.

Een onzekere factor waarmee we sinds het voorjaar van 2020 rekening moeten houden, betreft de gevolgen van het corona-virus en de maatregelen die daarvoor getroffen zijn. Wat het effect is op de werkgelegenheid of de ondersteuningsbehoefte van onze inwoners is nog niet te voorspellen. Ook is nog niet bekend welke financiële consequenties de hervorming van het jeugdstelsel hebben.

De inzet van een bestemmingsreserve tot 2024 voor de extra lasten voor het sociaal domein en de compensatie voor de inzet van voorzieningen voor jeugd, geeft ons de tijd om de tekorten binnen het sociaal domein structureel terug te dringen en de gewenste transformatie in te zetten. In 2019 is voorzien dat dit binnen een tijdsbestek van vier jaar moet plaatsvinden.

We verwachten middels de activiteiten die we inzetten, zoals beschreven in het beleidsplan en in het uitvoeringsplan, de belangrijkste stappen te zetten om financieel in balans te komen. Op dit moment wordt gewerkt aan een verdiepingsslag van de te nemen maatregelen met bijbehorende financiële kaders. De concrete uitwerking van deze maatregelen nemen we op in de integrale programmabegroting 2021.

Enkele uitgangspunten bij de concreet uit te werken maatregelen zijn

1. De inwoners van Overbetuwe behouden zoveel mogelijk ruimte om in hun eigen kracht te komen en om actief te bouwen aan hun eigen netwerk. Mensen zijn zelf eigenaar van hun problemen en hun oplossingen. Als dat niet lukt kunnen vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en de gemeente helpen bij het realiseren van oplossingen. Het is de omkering van “zorgen voor” naar “zorgen dat”.
2. Dit vraagt van alle samenwerkingspartners in het sociaal domein regie te voeren op het bieden van goede zorg en ondersteuning waar dat nodig is, zo effectief en efficiënt mogelijk georganiseerd.

De hoofdlijnen waarlangs de concreet uit te werken maatregelen zullen lopen:

- a. een versterking van het “gewone leven” en investeren in primaire en secundaire preventie
- b. het inzetten op een sterk opererend Sociaal Team Overbetuwe
- c. het waarborgen van een adequate screening aan de voorkant.
- d. meer ruimte voor het leveren van maatwerk voor en door professionals
- e. het bevorderen van het gebruik van algemene voorzieningen in plaats van maatwerkvoorzieningen

- f. het indammen en terugdringen van het beroep op gespecialiseerde ondersteuning en zorg;
- g. het afbakenen van specialistische jeugdzorg
- h. het verbeteren van de aanpak van jeugdzorg in complexe situaties
- i. het eenvoudiger maken van het stelsel;
- j. het tegengaan van onnodige bureaucratie;
- k. verbeteren van de registratie en monitoring
- l. Het instellen van omzetplafonds en subsidieplafonds
- m.
- n.

Er wordt momenteel aan een verdiepingsslag gewerkt om deze richtingen nader uit te werken in concrete maatregelen. De raad wordt hierin meegenomen bij de behandeling van de integrale programmabegroting 2021.

